

v oči pesek, češ, kakó skrbnega in dobrega »rihterja« imajo!

Županu in odbornikom je izročena tudi skrb za domače uboge. Samogolten, lakomen župan bo pač slabo skrbel za te reveže. Odpošiljal jih bo s praznim izgovorom, da nima občina denarja, v račun pa bode zapisal, da je toliko in toliko dal domačim revežem. — Ko se je nekega dneva privlekla uboga ženica k prej omenjenemu županu, prosit miloščine iz občinske blagajnice, sta se »vrli« župan in njegov še »vrlejši« berič se celo norčevala z njo. Berič ji poda navaden košček papirja, rekoč: »Tu imate goldinarček, potem pa se spravite!« Ženica, vsled starosti na pol slepa, vzame z veseljem ta košček papirja ter se poda v štacuno, da bi si kupila več potrebnih rečij. Na mizo položi omenjeni košček papirja, o katerem je mislila, da je res goldinar; pa kakó se prestraši, ko nji štacunarka pové, da je le ničvreden košček papirja. Moj Bog, kakó bi pa naj župan, berič in odborniki pili na občinske stroške, ko bi ne samo zaračunili denarja za domače uboge, ampak bi tudi res podpirali te reveže!

Občina tudi odločuje o svojem uradnem jeziku. Župan, ki se zavéda slovenske svoje krvi, ne bo nikoli brez potrebe nemški dopisoval raznim uradom, ampak vselej le slovenski. Občinski odbori in župani, ki vedno le nemški pišejo, so krivi, da Slovenci še nimamo samo takih uradnikov, ki znajo oba deželna jezika; zakaj dokler bodo župani tem uradom samo nemški dopisovali, bode si naša vlada mislila, da mi Slovenci ne potrebujemo uradnikov, ki znajo tudi slovenski. — Zato, slovenski kinetje, udeležujte se vselej pridno občinskih volitev ter dajte svoj glas le poštenim, krščanskim možem, ki bodo skrbeli za celo občino ter slovenski uradovali!

Cerkvene zadeve.

Dve cerkveni svečanosti v Kozjem.

Na god vseh svetnikov smo obhajali v naši podružni cerkvi sv. Eme na pokopališču kaj lepo svečanost. Na novo preslikano cerkev in prenovljeni oltar sv. Eme se je blagoslovil. Ob 10. uri so namreč blagoslovili naš preč. g. dekan in kanonik I. Bosina prenovljeni oltar in cerkev. Potem je bila kratka pridiga in slovesna sv. maša, po maši pa darovanje okoli oltarja za prenovljeno cerkev. Prenovil je oltar in preslikal cerkev znani naš umetnik g. Mihael Gerzina, ki ga priporočamo čast. duhovščini.

V nedeljo, dne 3. nov. pa smo zopet imeli slovesnost, namreč po večernicah so blagoslovili preč. g. dekan in kanonik jabolko in rožo za novi zvonik pri farni cerkvi. Potem so potegnili jabolko in rožo vrh zvonika; srečno ji nasadivša, sta napila dva možaka vrh zvonika zdravico na čast preč. g. kanoniku in faranom, nato sta zafrčala kupiče po zraku, da je bilo veselje; potem se zahvalila Bogu, da sta srečno dovršila delo. Pri tej slovesnosti je bilo veliko ljudstva od vseh strani domače in sosednih far.

Tako smo torej preživeli dva slovesna dneva. Mimogrede se moram omeniti, da naš preč. gospod kanonik želijo naročiti nove svečnike iz Ljubljane za novi križev pot. Bog daj srečo in veliko dobrotnikov! Iz globočine srca zahvalimo se za vse to našemu prečast. gospodu dekanu in kanoniku, kateri so si z novo prenovljenim oltarjem in cerkvijo sv. Eme in z novim zvonikom spletli nov lavorikov listek v venec zaslug za našo farno in podružno cerkev. Bog nam jih še ohrani mnoga leta!

M. P.

Gospodarske stvari.

Viničjak ali pikolo.

Žeja je huda nadloga, vse drugo lažje trpimo. Še plavinski jelen pod pekočo žejo najprej pogine. Vojšaki nam vedo pripovedovati žalostne spomine na grozno žejo v bojišču, ki so blatno kalužo radi srkali in žabam vodo iz mlake popili. Pa tudi oratar na njivi, kosec na travniku milo gleda, kje bi bila zvirščina hladne vode ali pa celo ročka okrepčavnega vina, da bi si svojo duško privezal. Pa tisti časi, ko je za grmon ali na vratniku buča vina na težake pazila, so pač menda za mnoga leta zginili. Ubogi kmetič pri najvažnejšem in najtežavnejšem delu vinske kaplice ne more težakom dajati, pa je tudi sam več nima. Zato so pa kmetovalci začeli pripravljati drugačijo pijačo, naj bi jim ona vino nadomestila in žejo žejo ugašala. Ne mislim žganjice, ki težaka ne oktepi, temuč se bolj pogubi; začeli so si umetno pridelavati pijačo, imenovano pikolo ali viničjak.

1. Različni so načini, po katerih se viničjak prideluje; glej »Umno kletarstvo« 1873 st. 67; ali pa »Koledar Mohor. druž. 1895, st. 125«, kar si gotovo prečital. Tukaj nam varčljiv gospodar jasno razlaga pridelek pikola ali tropinovca, ter celo resnično pravi, da v tropu, najbolj razžmikanem, še zaostaja mnogo vinske snovi in duha, posebno, če je žmika slaba, delo naglo in stiskalnik lahek, težaki pa nezvesti: zaostaja vode, sladkorja, največ pa menda čreslovine, ki še se le tedaj od mehuncev razkroji, kadar začne ta zmes vreti. Te snovi se porabijo za pijačo, katero Italijani že dolgo let imenujejo pikolo, ako nanosiš polovnjak vode, primešaš kakih 30 kil belega sladkorja in to zmes celi dan in noč vsakó uro premešaš, drugih 24 ur pa vreti pustiš. Potem vse to razžmikaš in dobiš viničjak, ki ga pretakaj in pij, kakor vsako drugo vino; pa glavo si dobro zvezi, želodec pa močno prikleni, ker nekateri pravijo, da ta pijača ima nevarno moč. Zato mi je gospodar, ki je ta izdelek v »Koledarju« prebral, mirno rekel: »Jaz tega ne bom delal, ker je drago, ne pil, ker mi je bilo sčrnelo in sem vse razlil. Vinogradničar g. R. daje svojim težakom tako pijačo, pa mnogoteri je ne morejo užiti. Saj nam je znano, da sladkorna drozga, brez zadostne vinske kiseline ali čreslovine črna postane ali se potegne, skvari želodec in učini glavobol.

2. Vinogradničar I. G. mi je pa drug način pikola naznanil. Vse sprešane tropine vržem v primeren sod, nanosim vode ter pustim vse to zavreti. Potem posodo napipim, zgoraj pa pilko močno zabijem. Ko pridem v gorico, si te pijače toliko natočim, da si žejo ogasim; pred odhodom pa sod zopet z vodo napolnim in zabijem. — In ta mož mi je zagotovil, da je ta viničjak dobra in zdrava pijača, kar mu tudi rad pritrdim ker nobene škodljive sode ni primešal. To si lahko vsak posestnik napravi in poskusi. Če druga nič, saj eno dobro ima ta pijača, da se je ne boš upijanil in da ne boš kregan doma.

(Konec prih.)

Sejmovi. Dne 16. novembra v Poličanah (za svinje). Dne 18. nov. v Gomilici in Šostanju. Dne 19. nov. v Ljubnem, Ivniku, pri Sv. Juriju ob Pesnici, v Rušah, na Gornji Polskavi, v Podsredi in v Slov. Gradcu. Dne 20. nov. v Imenem (za svinje). Dne 21. nov. pri Sv. Juriju pod Tabron, pri Sv. Juriju na Ščavnici, v Slov. Bistrici in na Bregu pri Ptuj (za svinje). Dne 22. nov. v Arnožu.